

MONETAR SİYASƏTİN QIYMƏTLİ KAĞIZLAR BAZARINA TƏSİRİNİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİNİN NƏZƏRİ-METODOLOJİ ASPEKTLƏRİ

UOT: 339.74
DOI:10.30546/3006-0346.2023.6.78.115

FƏXRİ SƏTTƏROV

*Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye
Universitetinin doktorantı*

E-mail: fakhriattarov@gmail.com

Maliyyə bazarı ənənəvi olaraq mövcud olan və yeni yaranan maliyyə institutlarının infrastrukturunu təşkil edən xüsusi, spesifik fəaliyyət sahəsidir. Bu qurumlar maliyyə alətləri üzrə əməliyyatlar vasitəsilə maliyyə xidmətləri göstərirlər. Bu zaman maliyyə xidmətləri bazarında maliyyə resurslarının alıcı və satıcılarının mövcudluğundan danışmaq olar ki, bunun da mahiyyəti təsərrüfat subyektləri arasında maliyyə resurslarının hərəkətinin təşkilinin konkret formalarını əks etdirir. Maliyyə bazarı çoxlu müxtəlif elementləri özündə birləşdirən mürəkkəb bir obyekt-dir. Maliyyə bazarı firmaların və şəxslərin səhmlər, istiqrazlar və ya fyuçers müqavilələri kimi müəyyən bir məhsulu satmaq və ya almaq üçün müqavilə bağladığı yerdədir. Alıcılar ən aşağı qiymətə almağa, satıcılar isə ən yüksək qiymətə satmağa meyillidirlər. Nə almaq və ya satmaq istədiyinizdən asılı olaraq bir neçə fərqli maliyyə bazarı var, lakin onların hamısı peşəkar insanlar tərəfindən idarə olunur və tənzimlə-nir [1, s.106]. Maliyyə bazarında, bir qayda olaraq, aşağıdakı seqmentlər fərqləndirilir: pul, qiymətli kağızlar, kapital, qiymətli metallar, sığorta və valyuta bazarları. Qiymətli kağızlar şəklində müxtəlif maliyyə alətləri maliyyə bazarının bütün sahələrinə xidmət edir, odur ki, qiymətli kağızlar bazarı (QKB) eyni zamanda pul, kapital və törəmə alətlər bazarının bir hissəsidir.

QKB - qiymətli kağızların buraxılması və tədavi-lülü prosesində sərbəst kapitaldan istifadə edilməsi nəticəsində təsərrüfat subyektləri arasında formalaşan iqtisadi münasibətlər sistemidir. Maliyyə bazarının əsas hissəsini məhz QKB təşkil edir. Maliyyə bazarının səmərəli fəaliyyət göstərən əsas elementlərindən hesab olunan QKB, maliyyə resurslarının iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinə operativ axınını təmin edən və investisiyaları stimullaşdıran sahədir. Belə bir bazarın olması bütün ölkələr üçün böyük önəm daşıyır. QKB dövlət büdcəsi və bank sistemi kimi iqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsinin alternativ mənbələrindəndir. Bu bazar növü müxtəlif amillər-dən asılı olaraq fəal şəkildə əmtəə və pul dövriyyə-sinə xidmət edir [2, s.180].

QKB-nin iqtisadi kateqoriya kimi anlayışı birmə-nalı deyil və elmi müzakirə predmetidir. Elmi mək-təblərin nümayəndələrinin bu tərifi yanaşmalarını təhlil edək. Birinci yanaşmaya görə, QKB-ni pul re-surslarının mübadiləsinin xüsusi mexanizmi ilə xa-rakterizə olunan daha böyük bazarın seqmenti kimi müəyyən etmək olar. QKB maliyyə bazarının pul re-surslarının mübadiləsinə həyata keçirən və bu resurs-ların nisbi qiymətlərinin formalaşmasında iştirak edən seqmentidir. Bu bazarda mübadilə mexanizmi-nin özəlliyi bu mübadiləni təmin edən əsas müqav-ilənin, yəni qiymətli kağızın özəllikləri ilə bağlıdır. İkinci yanaşmaya görə, QKB-ni müəyyən alətlərin formalaşması və istifadəsi prosesləri zamanı yara-nan pul münasibətlərinin məcmusu kimi nəzərdən keçirmək olar: QKB, satınalma yolu ilə vəsaitlərin yığılmasını, yenidən bölüşdürülməsini və investisiya edilməsini təmin edən pul münasibətləridir. Üçüncü yanaşmaya görə, QKB, cari (ədalətli) tarazlıq qiy-məti müəyyənləşdirmək və investisiya gəliri əldə etmək məqsədi ilə onun iştirakçıları arasında qiy-mətli kağızların, habelə törəmə maliyyə alətlərinin buraxılması və onların dövriyyəsi ilə əlaqəli olan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur.

Hazırda maliyyə bazarının tərkib hissələrindən ən əsası hesab olunan QKB-nin rolu və əhəmiyyəti dəfələrlə artır. Bu tendensiya bazar münasibətləri-nin əhəmiyyətli transformasiyası ilə əlaqələndirilir. Rəqəmsallaşmanın inkişafı qlobal maliyyə platfor-malarında müxtəlif əməliyyatları uzaqdan reallaş-dırmağa imkan verir ki, belə vəziyyət pərakəndə investorların sayının xeyli artmasına səbəb ola bilər. QKB-ni nəzəri-metodoloji baxımdan xarakterizə et-mək olar. Bu, onun fəaliyyət göstərməsi, maliyyə ba-zarının struktur elementləri sistemində rolu və yeri üçün müəyyən şərtlər qoyur. Bu halda əmanətlərin investisiyaya çevrilməsi QKB-nin fəaliyyətinin təbii nəticəsidir. Odur ki, QKB-nin əsas məqsədi əmanət-lərin investisiyaya çevrilməsi mexanizmi vasitəsilə müvəqqəti boş pul vəsaitlərini toplamaqdan və onu iqtisadiyyatın perspektivli sahələrinin inkişafına yönəltməkdən ibarətdir. Bazar münasibətləri inkişaf

etmiş istənilən cəmiyyətdə QKB-nin ən önəmli vəzifəsi budur. Müxtəlif iqtisadi ədəbiyyatlarda QKB-nin məqsədi müxtəlif bazar iştirakçıları ilə qiymətli kağızlarla əməliyyatlar aparmaqla maliyyə resurslarını toplamaq və onların yenidən bölüşdürülməsi imkanlarını təmin etmək kimi göstərilir [3, s.36].

Dövlət tərəfindən dövriyyəyə buraxılan qiymətli kağızların hərəkəti müxtəlif sahələrə və bütövlükdə iqtisadiyyata təsir göstərir. Qiymətli kağızları təkcə büdcəyə və ya ayrı-ayrı layihələrə vəsait cəlb etmək baxımından deyil, habelə pul kütləsini tənzimləmək və ölkənin maliyyə problemlərini həll etmək məqsədilə buraxılır [4, s.4]. Hazırda qiymətli kağızlar ödəniş və kredit vasitəsinə çevrilmək qabiliyyətinə malik çevik maliyyə alətləridir. QKB-nin bir qrup növləri vardır: 1. Əsasını pul seqmenti təşkil edən qısamüddətli likvid qiymətli kağızlar bazarı. 2. Əsasını kapitalın maliyyələşdirilməsi təşkil edən əmlak hüquqları bazarı. 3. Əsasını borc maliyyələşdirməsi təşkil edən borc öhdəlikləri bazarı [5, s.95]. Ümumiyyətlə, QKB müasir maliyyə sisteminin tərkib hissəsidir və ölkənin uzunmüddətli iqtisadi inkişafı imkanlarını müəyyən edən investisiyaların cəlb edilməsi problemlərini həll etməlidir. Başqa sözlə, QKB maliyyə bazarının tərkib hissəsi kimi, milli maliyyə sisteminin struktur xüsusiyyətləri ilə müəyyən edilmiş miqyasda əmanətlərin investisiyalara çevrilməsi mexanizminin işləməsinə təmin edir. QKB, investisiya məqsədləri üçün maliyyə resurslarının cəlb edilməsi, iqtisadiyyatın modernləşdirilməsi, habelə istehsalın artımının stimullaşdırılması üçün əsas mexanizmlərdən biri kimi çıxış edir.

QKB iqtisadiyyat üçün bir sıra mühüm funksiyaları yerinə yetirir: bütün növ kapitala maliyyə resurslarının cəlb edilməsi məqsədilə alət rolunu oynayır; müəssisələrin mülkiyyətinin yenidən qurulmasına və onların bazar dəyərinin qiymətləndirilməsinə köməklik göstərir; risk sığortası ilə bağlı problemləri həll edir; istiqrazların buraxılması zamanı dövlət büdcəsinin kəsirinin maliyyələşdirilməsi funksiyasını yerinə yetirir və dövlət borcunun idarə olunmasına kömək edir. QKB-nin bir sıra funksiyaları da var: 1. Stimullaşdırıcı funksiya – hüquqi və fiziki şəxslərin bazar iştirakçısına çevrilməsinə həvəsləndirilməsi. 2. Nəzarət funksiyası - bütün bazar iştirakçılarına nəzarət. 3. Uçot funksiyası - bütün növ qiymətli kağızların, iştirakçıların, habelə əməliyyatların xüsusi registrlərdə uçotunun aparılması. 4. Tənzimləmə funksiyası - normativ hüquqi aktların köməyi ilə bir-

ja əməliyyatlarının tənzimlənməsi [6]. Tənzimləmə funksiyası əsasən dövlət tərəfindən reallaşdırılır. Tənzimləmə fond bazarları iştirakçılarının fəaliyyətini tənzimləyən müxtəlif normativ hüquqi aktların buraxılması yolu ilə reallaşdırılır. QKB-də tənzimləmə funksiyası təsərrüfat subyektlərinin davranışını tənzimləməyə və iştirakçıların maraqları balansını saxlamağa imkan verən qaydalar sisteminin yaradılması ilə reallaşdırılır. Təcrübədə dövlət tənzimlənməsinin 2 növü mövcuddur: a) Birbaşa tənzimləmə, normativ hüquqi aktlar vasitəsilə bazar iştirakçılarına müəyyən tələblərin müəyyən edilməsindən, bu tələblərin yerinə yetirilməsinə nəzarətdən ibarətdir. b) Müxtəlif iqtisadi vasitələri özündə cəmləşdirən dolayı tənzimləmə, məsələn, monetar siyasətdə, vergi sistemlərində dəyişikliklər və s. 5. Yığım funksiyası ondan ibarətdir ki, müxtəlif təsərrüfat subyektlərinin müvəqqəti sərbəst vəsaitləri daha sonra investisiya resursları kimi istifadə etmək məqsədilə qiymətli kağızların buraxılması yolu ilə toplanır. 6. Bölüşdürmə funksiyası müxtəlif mənbələrdən maliyyə resurslarının daimi hərəkətinin təmin edilməsində ifadə olunur. Nağd pul vəsaitləri müəssisələr, rayonlar və sənayelər arasında bölüşdürülür, daha az işgüzar aktivliyə malik olan, sərmayənin gəlirliliyi aşağı olan sahələrdən daha çox işgüzar aktivlik olan, investisiyanın gəlirliliyi yüksək olan sahələrə keçir. 7. QKB-nin investisiya funksiyası ondan ibarətdir ki, bəzi təsərrüfat subyektlərinin müvəqqəti sərbəst vəsaitləri qiymətli kağızlara investisiya qoymaqla digər təsərrüfat subyektlərinə borc verilir. Beləliklə, vəsaitlər istehsal dövrünə cəlb olunur və qiymətli kağızlar üzrə gəlirlərin ödənilməsi mənbəyi olan əlavə dəyər şəklində geri qaytarılır. 8. QKB-nin informasiya funksiyası ondan ibarətdir ki, bazarda informasiyanın ötürülməsi üçün müxtəlif iştirakçıları, kanalları, metod və texnologiyaları birləşdirən informasiyanın açıqlanması sistemi yaradılır. Beləliklə, iştirakçılar maliyyə aktivlərinə investisiya qoymaq barədə qərar qəbul edərkən onların davranışlarına təsir edən bazarda mövcud vəziyyət haqqında məlumat alırlar. 9. QKB-də hüquqların yenidən bölüşdürülməsi funksiyası səhmdarın biznesin idarə edilməsində iştirakına imkan verən pay qiymətli kağızları ilə əməliyyatlar vasitəsilə reallaşdırılır. 10. Riskin yenidən bölüşdürülməsi funksiyası QKB-nin iştirakçılarının müxtəlif törəmə maliyyə alətləri (forvard, fyuçers, opsiya və svop müqavilələri) ilə əməliyyatlar aparmaq imkanının olmasında özünü göstərir ki,

bu da qeyri-müəyyənliklə bağlı riskləri azaldır. 11. QKB-də borcun likvidliyinin artırılması funksiyası onunla ifadə olunur ki, qiymətli kağızlar şəklində olan borc öhdəlikləri (istiqrazlar, veksellər və s.) adi bank krediti müqavilələrinə nisbətən daha likviddir [7, s. 79]. Bütün qeyd olunan funksiyalar ölkə iqtisadiyyatının uğurlu inkişafı üçün əsasdır. Belə ki, QKB bir çox mühüm funksiyaları yerinə yetirir və iqtisadiyyatda önəmli rollardan birini oynayır, çünki burada balanslaşdırılmış və səmərəli iqtisadi artıma kömək edən proseslər baş verir.

QKB-nin əsas iqtisadi funksiyalarına iqtisadi ədəbiyyatlarda müxtəlif yanaşmalar mövcuddur. Məsələn, bəzi ədəbiyyatlarda QKB-nin əsas funksiyaları kimi müvəqqəti boş pul vəsaitlərinin yığılmasına kömək edilməsi, maliyyə axınlarının tənzimlənməsi, mülkiyyət hüquqlarının yenidən bölüşdürülməsinin təmin edilməsini, dövlət borcuna xidmət göstərilməsini və s. ayırd edirlər. Bəzi ədəbiyyatlarda isə QKB-nin bölgü, tənzimləmə, maliyyə risklərinin sığortası, informasiya, qiymət və s. funksiyaları göstərilir [8, s.167]. QKB-nin əsas vəzifəsi, əsasən bunlardan ibarətdir: investisiya resurslarının sektorlararası daha çevik yenidən bölüşdürülməsinin mümkünlüyünün təmin edilməsi; xarici və milli investisiyaların maksimum mümkün axınının təmin edilməsi; yığının stimullaşdırılması üçün əlverişli şəraitin formalaşdırılması, habelə əhəlinin əmanətlərinin investisiyalara çevrilməsi. QKB müxtəlif institutların, mexanizmlərin və vasitələrin köməyi ilə maraqlı təsərrüfat subyektləri ilə iqtisadi əlaqələr qurmaq yolu ilə iqtisadiyyata investisiyaları cəlb edir [9, s. 134].

QKB-nin yerinə yetirdiyi vəzifələrin əsası, öncə, sektorlararası investisiya resurslarının yenidən bölüşdürülməsini təmin etmək, habelə investisiyaların maksimum mümkün axınını təmin etməkdir. İqtisadiyyatın ölkə daxilində və xaricdən maliyyələşdirilməsi, qənaətlərin investisiyalara çevrilməsi üçün lazımlı şərtlərin formalaşmasıdır. O, maliyyə resurslarının cəlb edilməsi mənbəyi kimi investisiya mühitini inkişaf etdirir. QKB-nin inkişafı fond bazarının bütün iştirakçıları üçün sivil təşkilati-hüquqi fəaliyyət formalarının yaradılması zərurəti ilə bağlıdır [10, s. 345].

Monetar siyasətin reallaşdırılması zamanı əldə edilən məqsədləri bir neçə kriteriyaya görə təsnif etmək olar. Strateji məqsədlər monetar siyasətin əsas, uzunmüddətli hədəfləridir. Strategiya məqsədlərin seçilməsini, onların parametrlərinin müəyyənləşdi-

rilməsini, məqsədlərin iyerarxiyasının qurulmasını nəzərdə tutur. Strateji məqsədlər bazar iqtisadiyyatı olan bütün dövlətlərə xas olan makroiqtisadi inkişafın global məqsədləridir. Bir qayda olaraq, bunlar uzun müddət üçün nəzərdə tutulmuş strateji məqsədlərdir. Bu məqsədlərə inflyasiyanın aşağı səviyyəsinin və qiymət sabitliyinin qorunması, maksimum məşğulluğun təmin edilməsi, istehsal həcmının artırılması, tədiyyə balansının tarazlaşdırılması daxildir.

Azərbaycanın monetar siyasəti onun iqtisadiyyatının və QKB-nin böyüməsini və təkmilləşməsini davam etdirməsi ilə xarakterizə edilə bilər. Dünya təcrübəsində monetar siyasət ənənəvi olaraq dövlətin iqtisadi sferaya təsirinin əsas alətlərindən biri kimi qeyd olunur. Davam edən əlaqələndirilmiş və balanslaşdırılmış monetar siyasət iqtisadiyyatın idarə edilməsində ən vacib aspektdir, bütün iqtisadi sistemin sabitliyi və inkişafı çox vaxt ondan asılıdır.

Monetar siyasətin məzmunu məsələlərinin nəzəri və metodoloji tədqiqatları bu iqtisadi kateqoriyanın çoxşaxəliliyini və müxtəlifliyini üzə çıxarmışdır. Bütün yuxarıda deyilənləri ümumiləşdirərək monetar siyasətin aşağıdakı tərifini formalaşdırmaq olar: “Monetar siyasət - pul dövriyyəsinin və pul kütləsinin tənzimlənməsi üçün xüsusi maliyyə-kredit institutlarının vasitəçiliyi ilə dövlətin iqtisadi strategiyasıdır ki, həmin strategiya sosial inkişafın hər bir konkret mərhələsində ən yaxşı müsbət iqtisadi və sosial nəticəyə nail olmaq, həmçinin inflyasiyaya nəzarət etmək, iqtisadi artım üçün şərait yaratmaq və xarici iqtisadi mühiti formalaşdırmaq məqsədi daşıyır” [11, s.179].

Monetar siyasətin əsas elementləri bunlardır: məqsədi, subyektləri, obyektləri, metodları, alətləri və mexanizmi. Monetar siyasətə daxil olan müəyyənedici elementlər onun obyektləridir. Monetar siyasətin iqtisadi əsaslarının spesifik xüsusiyyətləri onun obyektlərinin xüsusiyyətlərindən irəli gəlir. Əksər tədqiqatçıların fikrincə, tənzimləmə obyektləri pul tələbi və təklifidir. Təsir obyektlərinə bütün reproduktiv proses daxildir.

Pul tələbinin dəyəri, eləcə də onların təklifi müxtəlif amillərdən asılıdır ki, bu da bu dəyəri dəqiq proqnozlaşdırmaq imkanında özünü göstərir və onlar kifayət qədər dəqiq ölçülə bilər. Monetar siyasəti bilavasitə reallaşdıran qurumlarla birlikdə onun subyektlərinə bu siyasətin reallaşdırılmasında dolayısı ilə iştirak edən orqanlar da aid edilə bilər. Mərkəzi Bank monetar siyasətə əlində olan mexanizm və

alətlərdən istifadə etməklə təsir göstərir. Digər tərəfdən, gündəlik monetar siyasətin həyata keçirildiyi üsullar inflyasiyanın hədəflənməsi, məzənnənin sabitləşdirilməsi və s. formasında taktiki məqsədlərlə müəyyənləşdirilir.

YEKUN

Yaxın perspektivdə Azərbaycanda monetar siyasətin təkmilləşdirilməsi və bununla bağlı tənzimləyici tədbirlərin görülməsi, monetar siyasətin qiymətli kağızlar bazarına təsirinin obyektiv olaraq qiymətləndirilməsi üçün bir qrup amillərə və məsələlərə daha çox diqqət yetirilməlidir:

- QKB bank sektoruna alternativ kimi çıxış edir və təkcə müəssisənin deyil, bütövlükdə iqtisadiyyatın kapitalının ilkin yığılmasında önəmli rol oynayır;

- Əhalinin əmanətləri və müvəqqəti azad maliyyə resursları uğrunda mübarizəyə girən QKB müasir şəraitdə bank sisteminə rəqibdir;

- QKB dövlətin maliyyə resurslarının yenidən bölüşdürülməsində önəmli rol oynadığından və bazar iqtisadiyyatının uğurlu inkişafı üçün də zəruri olduğundan bu sahədə effektiv monetar siyasətin reallaşdırılması vacibdir;

- Məhz buna görə QKB-nin formalaşdırılması, inkişafı və tənzimlənməsi getdikcə daha çox hökumətin monetar siyasəti qarşısında duran daim prioritet vəzifə olmalıdır və s.

Açar sözlər: Azərbaycan, Mərkəzi Bank, monetar siyasət, qiymətli kağızlar bazarı, qiymətləndirmə, nəzəri yanaşmalar, metodoloji aspektlər.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

1. Яйылов, А. Особенности финансового рынка и рынка ценных бумаг / А. Яйылов, С. Меретгелдиева, М. Сапарлыева // Вестник науки. – 2022. – Т. 4, № 12(57). – С. 104-107.

2. Valehli R. Azərbaycanada qiymətli kağızlar bazarı: problemlər və inkişaf yolları. “İqtisadiyyat və idarəetmə” ixtisasları üzrə magistrantların Beynəlxalq elmi konfransı, Xülasələr, Bakı, 2019, 418 s.

3. Məmmədova N.A. Azərbaycanada qiymətli kağızlar bazarı və onun inkişaf perspektivləri. Audit 2021, 4 (34), s.35-46.

4. Axundov F.T. Azərbaycan Respublikası dövlət qiymətli kağızlar bazarının modelləşdirilməsi. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı, Bakı, 2021, 24 s.

5. Айзетуллова, Д.И. Современное развитие рынка ценных бумаг как рынок услуг / Д.И.Айзетуллова, Е.В.Бабкина // Вестник науки. – 2018. – Т. 3, № 9(9). – С. 95-96.

6. Демченко, О.С. Регулирование рынка ценных бумаг: нововведения / О.С. Демченко, Е.А. Ходяков, С.Е.Шпирок // Вектор экономики. – 2019. – № 6(36). – С. 127.

7. Бырко, М.И. Теоретические подходы к сущности и функциям рынка ценных бумаг как сегмента финансового рынка / М.И.Бырко, Т.В.Решетникова // Молодежь и XXI век - 2022: Материалы 12-й Международной молодежной научной конференции. В 4-х томах, Курск, 17–18 февраля 2022. – С. 77-80.

8. İbrahimov E.Ə. Davamlı iqtisadi inkişaf şəraitində dövlətin maliyyə siyasətinin prioritet istiqamətləri. AMEA İqtisadiyyat İnstitutunun 60 illik Yubileyinə həsr olunmuş “İqtisadi artım və ictimai rifah” mövzusunda Beynəlxalq elmi-praktiki Konfransın materialları, Bakı, 2018, s.165-171.

9. Горловская И.Г. Рынок ценных бумаг как рынок услуг // Вестник Омского университета. Серия «Экономика». – 2009. - №1. – С. 134-137.

10. Грехнева, Л. С. Понятие, сущность и механизм организации деятельности на рынке ценных бумаг / Л.С.Грехнева // Академическая публицистика. – 2019. – № 5. – С. 345-349.

11. Коноплева, Ю.А. Теоретические подходы к трактовке понятия единой государственной денежно-кредитной политики / Ю.А. Коноплева, Д.М. Анимукова // Проблемы развития экономических систем: вызовы современности: Материалы III Международной научно-практической конференции, Тамбов, 08–09 ноября 2018. – С. 174-179.

ФАХРИ САТТАРОВ,

*докторант Азербайджанского
Государственного Университета Нефти и
Промышленности
E-mail: fakhrisattarov@gmail.com*

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ
АСПЕКТЫ ОЦЕНКИ ВЛИЯНИЯ
МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ НА РЫНОК
ЦЕННЫХ БУМАГ**

РЕЗЮМЕ:

В статье исследованы теоретико-методологические аспекты оценки влияния монетарной политики на рынок ценных бумаг. С этой целью раскрыта сущность проблем формирования и развития рынка ценных бумаг. Анализирована особенность монетарной политики страны в условиях глубокой трансформации мирового рынка финансов. Рассмотрены важнейшие аспекты и проблемы эффективной организации монетарной политики страны с целью усиления финансовой стабильности. Отмечена необходимость интенсификации развития рынка ценных бумаг с целью обеспечения совершенствования действующих механизмов на данном рынке. Подготовлен ряд рекомендаций и предложений по совершенствованию влияния монетарной политики страны на рынок финансовых бумаг с целью его объективной оценки.

Ключевые слова: *Азербайджан, Центральный Банк, монетарная политика, рынок ценных бумаг, оценка теоретических подходов, методологические аспекты.*

FAKHRI SATTAROV,

**doctoral student of Azerbaijan State Oil and
Industry University
E-mail: fakhrisattarov@gmail.com**

**Theoretical and methodological aspects of
assessing the impact of monetary policy on
the securities market**

SUMMARY:

The article investigates theoretical and methodological aspects of assessing the impact of monetary policy on the securities market. For this purpose the

essence of the problems of formation and development of the securities market is revealed. The peculiarity of monetary policy of the country in the conditions of deep transformation of the world finance market is analyzed. The most important aspects and problems of effective organization of the monetary policy of the country in order to strengthen financial stability are considered. The necessity to intensify the development of the securities market in order to ensure the improvement of the existing mechanisms in this market has been noted. A number of recommendations and proposals on improvement of influence of monetary policy of the country on the financial securities market for the purpose of its objective estimation have been prepared.

Keywords: *Azerbaijan, Central Bank, monetary policy, securities market, assessment of theoretical approaches, methodological aspects.*